

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1^ο (μονάδες 15)

Ο συγγραφέας κατανοεί τη συμπεριφορά των νέων και μάλιστα τη θεωρεί φυσιολογική για την ομαλή μετάβασή τους στην ενηλικίωση. Στην προσπάθεια να διαμορφώσουν την ταυτότητά τους αναζητούν τι τους αντιπροσωπεύει πραγματικά. Έτσι, έχουν την τάση να επαναστατούν προς τα γονεϊκά πρότυπα, οπότε τα αμφισβητούν «με πρόδηλη συχνά την πρόθεση να ερεθίσουν» τους γονείς. Η στάση τους ερμηνεύεται από την επιθυμία «να αποκτήσουν την αυτονομία τους και να επιβεβαιώσουν την ανεξαρτησία τους», οπότε «ενεργούν συχνά αντίθετα προς τις πατρικές επιθυμίες και ορέξεις».

Ερώτημα 2^ο (μονάδες 10)

- θέση συγγραφέα:

στη διάρκεια της εφηβείας η αμφισβήτηση είναι φυσιολογική, οπότε η επιμονή των γονέων να επιβάλλουν τα δικά τους πρότυπα οδηγεί σε ολοένα και εντονότερες αντιδράσεις εκ μέρους των παιδιών τους

- τεκμηρίωση θέσης:

η θέση του συγγραφέα τεκμηριώνεται με συγκεκριμένα παραδείγματα από την εφηβική καθημερινότητα ως προς τα πρότυπα συμπεριφοράς και τις επιλογές/ προτιμήσεις που οι γονείς απαξιώνουν ή, αντίστροφα, αξιώνουν να ακολουθήσουν τα παιδιά τους και την αντιδραστική συμπεριφορά που εισπράττουν → *Αν π.χ. αρέσουν... ακριβώς το αντίθετο.*

Ερώτημα 3^ο (μονάδες 10)

α.

- γλωσσικές επιλογές:

γ' ενικό πρόσωπο: προσδίδει στον λόγο αντικειμενικότητα → *πολεμάει κι απαρνιέται - προσπαθούν να πλάσουν - συχνά συμβαίνει - Ο λόγος είναι*

ή

χρήση χρόνου ενεστώτα: προσδίδει στον λόγο διαχρονικότητα, γιατί δηλώνει τη διάρκεια και την επανάληψη των παρατιθέμενων ενεργειών/ αντιδράσεων → *δεν πρόκειται για - πολεμάει κι απαρνιέται - προσπαθούν να πλάσουν*

- εκφραστικά μέσα:

παρομοίωση: ο αντιπαραγωγικός αμφισβητίας παρομοιάζεται με σκυλί που γαβγίζει, γιατί θέλει να δικαιώσει την ύπαρξή του και όχι για λόγους ουσίας → *καθώς τα σκυλιά που γαβγίζουν και γρούζουν, γιατί δεν έχουν άλλο τρόπο να δηλώσουν την ύπαρξή τους.*

ή

μεταφορά: με εύστοχες μεταφορικές εκφράσεις αποδίδονται εύληπτα και παραστατικά τα γνωρίσματα του αντιρρησία → *πολεμάει... τα πάντα - στέρφοι - προσπαθούν να πλάσουν ένα ατομικό πεπρωμένο με την αδιάκοπη άρνηση.*

- οργάνωση παραγράφου: σύγκριση αντίθεση ανάμεσα στον αρνητικό τύπο ανθρώπου που συλλήβδην απορρίπτει και απαρνιέται τα πάντα και στον γόνιμο αμφισβητία που συνειδητά αντιστέκεται σε ό,τι δεν θεωρεί εποικοδομητικό → *δεν πρόκειται για το «όχι»... την ύπαρξή τους. # Ο λόγος είναι... ψυχής και πνεύματος.*

β.

«...η Ιστορία προχωρεί με το “όχι”, δεν προχωρεί με το “ναι”» →

«...η Ιστορία εξελίσσεται με την αμφισβήτηση, όχι με τον συμβιβασμό»

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 15)

Οποιαδήποτε άποψη διατυπώνεται από τους/τις μαθητές/-τριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να συσχετιστεί/ τεκμηριωθεί με στοιχεία/ χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.

Θετικά αξιολογείται η προσπάθεια του/της μαθητή/-τριας να προσδιορίσει με σαφήνεια και συντομία τα εξής ως προς την ψυχική διάθεση του ποιητικού υποκειμένου:

- αν και μόλις 20 χρονών αισθάνεται ότι δεν υπήρξε ποτέ νέος και παραθέτει τους λόγους που τον οδήγησαν σε αυτό το δυσάρεστο συμπέρασμα
- νιώθει μάλλον απογοητευμένος από τις έως τώρα επιλογές του
- συνειδητοποιεί ότι δεν έχει αφεθεί ως έφηβος στις απλές χαρές της ζωής
- καταλαβαίνει ότι δεν έχει επιτρέψει στον εαυτό του να βιώσει έντονες συγκινήσεις
- αποκτά επίγνωση της σοβαρότητας που τον διέκρινε, γνώρισμα ασυμβίβαστο με το νεαρό της ηλικίας του

- μάλλον μετανιώνει που δεν αφέθηκε να απολαύσει τα συναισθήματα και τον ενθουσιασμό που προσφέρει στη νεότητα η ευαισθησία και η αναζήτηση της αγάπης, με την τάση του να σβήνει οποιαδήποτε φλόγα, να εκνευρίζεται με οτιδήποτε ήταν έντονο.

Κειμενικοί δείκτες (τρεις αρκούν):

- εσωτερικός μονόλογος: το ποιητικό υποκείμενο βρίσκεται σε φάση απολογισμού της έως τώρα ζωής του → «Δεν είμαι νέος πια». «Πια» γιατί;/αφού ποτέ μου δεν υπήρξα νέος!
- εικόνες οπτικές και ηχητικές: περιγράφουν γλαφυρά τις στιγμές που θα ήθελε να έχει αντιδράσει διαφορετικά, να έχει αφεθεί στη συγκίνηση → Δεύτερη στροφή
- σχήμα κύκλου: ξεκινά στην πρώτη στροφή και τελειώνει στην τελευταία με την ίδια διαπίστωση/ παραδοχή, η οποία τον έχει συγκλονίσει, προκειμένου να της δώσει έμφαση → «Πια» γιατί;/αφού ποτέ μου δεν υπήρξα νέος!
- προσωποποίηση: προσωποποιεί τα πουλιά της άνοιξης που έβρισκαν καταφύγιο στα μπαλκόνια του με τροβαδούρους / υμνητές της αγάπης → τα χελιδόνια που φωλιάζαν στα μπαλκόνια μου/ τραγουδώντας το τραγούδι της αγάπης

Το ερώτημα για τη διατύπωση συμφωνίας ή διαφωνίας με την παραδοχή του ποιητικού υποκειμένου επιδέχεται προσωπικού χαρακτήρα ανάπτυξη, ανάλογα με τον βαθμό αναγνωστικής ανταπόκρισης και τα βιώματα των μαθητών/-τριών.